

Panium - Numero Siyete

Daniel 11 Gibuksan: Mga Propetikong Linya gikan sa 1989 ngadto sa Balaod sa Domingo

Jeff Pippenger
2025-03-15

Nagahimo kita sa paghiusa sa tanang mga linya sa Daniel onse diha sa kalambigitan sa tinago nga kasaysayan sa bersikulo kwarenta nga nagrepresentar sa 1989 ngadto sa balaod sa Domingo sa Tinipong Bansa sa Estados Unidos. Ang atong pagtawag ingon nga mga estudyante sa tagna mao ang husto nga pagbahinbahin sa pulong sa kamatuoran.

Pagtoon aron ikapakita ang imong kaugalingon nga inuyonan sa Dios, usa ka mamumuo nga dili kinahanglan maulawan, nga matarung nga nagbahin sa pulong sa kamatuoran. 2 Timoteo 2:15.

Ang kapitulo onse sa Daniel mahimong bahinon ngadto sa napulo ka mga propetikong linya. Ang mga bersikulo uno hangtod upat nagrepresentar sa usa ka propetikong linya. Ang mga bersikulo singko hangtod nuebe nagrepresentar sa ikaduhang linya. Ang bersikulo napulo nagrepresentar sa ikatulong linya. Ang mga bersikulo onse ug dose nagrepresentar sa ikaupat nga linya. Ang ikalimang linya mao ang mga bersikulo trese hangtod kinse. Ang ikaunom nga linya mao ang mga bersikulo disisais hangtod baynte-dos. Ang ikapitong linya mao ang mga bersikulo baynte-tres ug baynte-kuwatro. Ang bersikulo baynte-kuwatro hangtod sa bersikulo traynta-uno mao ang ikawalong linya. Ang mga bersikulo traynta-uno hangtod kwarenta mao ang ikasiyam nga linya, ug ang ikanapulo ug katapusang linya mao ang mga bersikulo kwarenta hangtod kwarenta'y singko. Kining napulo ka mga linya kinahanglan nga pagahionon, linya ibabaw sa linya.

Kinsa man ang iyang tudloan sa kahibalo? ug kinsa man ang iyang pasabton sa tulooan? sila nga gilutas na sa gatas, ug gikuha na gikan sa mga dughan.

Kay ang sugo kinahanglan ibutang ibabaw sa sugo, sugo ibabaw sa sugo; linya ibabaw sa linya, linya ibabaw sa linya; dinhi diyutay, ug didto diyutay:

Kay pinaagi sa mga ngabil nga nagakamingaw ug sa laing dila mosulti siya niining katawohan. Kang kinsa siya miingon, Kini mao ang pahulay nga pinaagi niini inyong mapapahulay ang gikapuyan; ug kini mao ang kahupayan: apan sila dili motuo sa pagpaminaw.

Apan ang pulong ni Jehova alang kanila mao kini: lagda ibabaw sa lagda, lagda ibabaw sa lagda; linya ibabaw sa linya, linya ibabaw sa linya; dinhi diyutay, ug didto diyutay; aron sila manglakaw, ug mapukan paatras, ug mabungkag, ug matinikdan, ug madakpan. Isaia 28:9-13.

Ang matag usa sa napulo ka mga linya sa tagna, sa walay duhaduha, may kalabutan sa usag usa, apan sulod sa matag linya mahimong maila ang usa ka piho nga tema. Bisan tuod ang matag linya adunay pangunang tema, ang mga linya naglangkob labaw pa sa usa ka nag-inusarang

pagpamatuod. Tuyo ko nga ilhon ang matag usa sa mga tema diha sa napulo ka mga linya.

Unang Linya

Ako usab, sa nahaunang tuig ni Dario nga Medo, ako gayud mitindog aron sa pagpalig-on ug pagpatunhay kaniya. Ug karon ipakita ko kanimo ang kamatuoran. Ania karon, may mitindog pa nga tulo ka hari sa Persia; ug ang ikaupat mahimong labi pang adunahan kay kanilang tanan: ug pinaagi sa iyang kusog nga gikan sa iyang mga bahandi, iyang pukawon ang tanan batok sa gingharian sa Grecia. Ug usa ka gamhanang hari motindog, nga magahari uban sa dakung paggahum, ug magabuhat sumala sa iyang kabubut-on. Ug sa diha nga siya makatindog na, mabungkag ang iyang gingharian, ug pagabahinbahinon ngadto sa upat ka hangin sa langit; ug dili ngadto sa iyang kaliwat, ni sumala sa iyang paggahum nga iyang giharian: kay ang iyang gingharian pagalukahon, bisan alang sa uban gawas kanila. Daniel 11:1–4.

Ang unang tuig ni Dario nagtimaan sa katapusan sa kapitoan ka tuig, sa ingon nagpaila sa usa ka propetikong panahon sa katapusan. Sa bersikulo tres, si Alejandro ang Bantugan nagtukod sa iyang gingharian nga misakop sa tibuok kalibotan, ug sa bersikulo kwatro ang iyang gingharian pagalukahon ug pagabahinon ngadto sa upat ka hangin. Ang paggamit kang Dario ingon nga panahon sa katapusan sa 1989 nagtugot kanato sa pag-ihap sa mga hari nga gihulagway sa bersikulo dos. Sa dihang si Gabriel miingon sa bersikulo uno, “Usab sa unang tuig ni Dario,” iyang gipadayon ang iyang gipahibalo kang Daniel sa sinugdanan sa panan-awon, nga nagsugod sa kapitulo napulo.

Sa ikatulong tuig ni Ciro nga hari sa Persia, usa ka butang gipadayag kang Daniel, nga ginganlan ug Belteshazzar; ug ang butang tinuod, apan ang gitakdang panahon hataas; ug iyang nasabtan ang butang, ug siya may salabutan sa panan-awon. Daniel 10:1.

Ang timailhan nga nagrepresentar sa usa ka “panahon sa katapusan” naglangkob ug duha ka mga simbolo. Ang “panahon sa katapusan” alang sa propetikong linya ni Moises mao ang pagkahimugso ni Aaron, nga gisundan paglabay sa tulo ka tuig sa pagkahimugso ni Moises. Si Aaron ug si Moises mao ang duha ka pilo nga simbolo sa “panahon sa katapusan” diha sa ilang kasaysayan ug nagatipo sa pagkahimugso ni Juan Bautista ug ni Jesus unom ka bulan pagkahuman. Ang “panahon sa katapusan” niadtong 1798 nagtiman sa pagkadakop sa papa sa Roma nga sa ulahi namatay diha sa pagkabinihag niadtong 1799. Gikan sa “unang tuig ni Dario nga Medo” hangtod sa “ikatulong tuig ni Ciro nga hari sa Persia”; si Dario ug si Ciro nagrepresentar sa “panahon sa katapusan” niadtong 1989, kay ang tanang mga manalagna nagasulti labaw pa mahitungod sa ulahing mga adlaw kaysa sa mga adlaw diin sila nangabuhi.

Karon kining tanang mga butanga nahitabo kanila ingon nga mga panig-ingnan; ug kini gisulat alang sa atong pagpahimangno, nga sa ibabaw nato miabut ang mga katapusan sa kalibotan. 1 Corinto 10:11.

Si Dario ug si Ciro nagrepresentar kang Ronald Reagan ug kang George Bush senior niadtong 1989. Silang duha maoy mga presidente nianang tuiga. Ang bersikulo uno sa kapitulo onse nagbutang sa panan-awon sa ikatulong tuig ni Ciro, nga magrepresentar kang George Bush the

senior nga misunod kang Reagan maingon nga si Ciro misunod kang Dario. Ang bersikulo dos nagaingon nga may tulo pa ka mga hari nga motindog ug ang ikaupat labi pang dato kay kanilang tanan. Ang katapusang “panahon sa katapusan” sa kapitulo onse nagsugod niadtong 1989 ug nagpaila nga human kang George Bush senior may tulo pa ka mga hari nga motindog, sa ingon nagpaila sa tulo ka mga presidente nga misunod kang Bush senior. Kadtong tulo ka mga hari mao sila si Bill Clinton, George Bush junior, Barak Obama, ug dayon ang labing datong presidente, si Donald Trump, nga “pinaagi sa iyang kusog” ug “pinaagi sa iyang mga bahandi iyang pukawon ang tanan batok sa gingharian sa Grecia”.

Ang ikatulong bersikulo dayon nagpaila kang Alexander the Great ug busa nagatipo sa katapusang pangulo sa United Nations nga maghiusa uban sa kapapahan sa katapusang mga adlaw, apan nga sama sa kapapahan moabut usab sa iyang katapusan. Ang United Nations mao ang ikapitong gingharian nga gihulagway ingon nga napulo ka mga hari diha sa Pinadayag disyisiyete, ug ang panaghiusa sa napulo ka mga hari miuyon sa paghatag sa ilang ikapitong gingharian ngadto sa mapintas nga mananap nga papal sulod sa usa ka simbolikong takna.

Ug ang napulo ka sungay nga imong nakita mao ang napulo ka hari, nga wala pa makadawat ug gingharian hangtod karon; apan makadawat sila ug kagahum ingon nga mga hari sulod sa usa ka takna uban sa mapintas nga mananap. Kini sila may usa ka hunahuna, ug ihatag nila ang ilang gahum ug kusog ngadto sa mapintas nga mananap. Kini sila makiggubat batok sa Cordero, ug ang Cordero modaug batok kanila: kay siya mao ang Ginoo sa mga ginoo, ug Hari sa mga hari: ug sila nga uban kaniya mao ang mga tinawag, ug pinili, ug matinumanon. Pinadayag 17:12–14.

Kadtong napulo ka mga hari girepresentahan sa mga bersikulo tres ug kuwatro ug usab sa kasaysayan sa pagsaka ug pagkahulog ni Alejandro ang Bantugan, nga nagtuman niadtong mga bersikulo sa ikaupat nga siglo. Ang Gresya mao ang ikatulong gingharian sa tagna sa Biblia ug usa ka simbolo sa dragon, usa ka ikatulo sa tulo ka pilo nga panaghiusa sa dragon, sa mapintas nga mananap, ug sa mini nga propeta. Sa krus ang mensahe nga “Hari sa mga Judio” gisulat sa Hebreo, Latin, ug Grego; nga nagrepresentar sa mga Judio, sa mga Romano, ug sa nahibiling daghang mga tawo gikan sa ubang mga nasod nga anaa sa Jerusalem sa Pasko. Ang mga Grego nagrepresentar sa dragon, ang mga Romano nagrepresentar sa mapintas nga mananap, ug ang mga Judio mao ang mini nga propeta.

Ang unang upat ka bersikulo sa kapitulo onse nag-ila sa katapusan sa yutan-ong gahum sa dragon nga nakighilawas uban sa gahum sa kapadohan samtang ang tawhanong panahon sa pagsulay nagasira na. Ang mga bersikulo tres ug upat nag-ila sa katapusang pagbangon ug pagkapukan sa ulahing pagpadayag sa usa ka yutan-ong gahum sa dragon. Kining mga bersikulo nagpatong sa katapusang unom ka bersikulo nga nag-ila sa katapusan sa mapintas nga mananap nga nakighilawas uban sa mga hari sa yuta. Ang sinugdanan ug katapusan sa kapitulo onse nag-ila sa kasaysayan diin ang mga kaaway sa Dios moabut sa ilang katapusan nga walay bisan kinsa nga motabang. Ang unang upat ka bersikulo nga gipahaom sa katapusang unom ka bersikulo ug sa pagbuhat niini nagadala sila sa simbolismo sa Napulo ka Sugo, uban sa usa ka papan sa unang upat ka mga sugo ug usa ka papan sa katapusang unom ka mga sugo, samtang nagsimbolo usab sa usa

ka pagsulay pinaagi sa gidaghanon nga napulo.

Ang unang upat ka mga bersikulo nagrepresentar sa usa ka sinugdanan nga naghulagway sa katapusan samtang nagpatukod sa mensahe ingon nga nagsugod sa “panahon sa katapusan” niadtong 1989. Ang mga bersikulo nagrepresentar gikan sa 1989 hangtod sa pagsira sa tawhanong panahon sa pagsulay, sa ingon nagsumaryo sa mensahe sa kataposang unom ka mga bersikulo, nga mao ang pagdugang sa kahibalo nga gibuksan niadtong 1989, ug nga nag-ila sa mga hitabo nga may kalabutan sa pagsira sa panahon sa pagsulay.

Ang mga bersikulo naghatag sa propetikong saliganan aron maila nga sugod sa 1989 adunay kinatibuk-ang walo ka mga presidente, ug ang ikawalo iya sa pito ka nangaging mga presidente, sa ingon nagdugtong sa maong pahayag uban sa talinghaga nga ang ikawalo iya sa pito, nga usa ka propetikong kinaiya nga mao ang kamatuoran alang niining panahona sa kataposang mga adlaw.

Ang tema nga masabtan pinaagi sa mga bersikulo mao ang kataposang pagkalaglag sa gahum sa dragon nga nagapakighilawas uban sa bigaon nga babaye sa Tiro. Ang bigaon nga babaye nagapakighilawas uban sa tanang mga hari sa yuta, apan maingon nga ang karaang Pransiya nahimong panganay sa Simbahang Katoliko sa dihang gihinungod ni Clovis ang iyang trono ngadto sa papasiya niadtong 496, sa ingon usab, ang mananap sa yuta sa Estados Unidos mao usab ang maunang usa sa mga hari nga makapakighilawas uban sa bigaon nga babaye sa balaod sa Domingo. Maingon nga sa kataposang unom ka mga bersikulo ang unang upat ka mga bersikulo nagaila ug nagahatag og paghatag-diin sa tanang tulo ka mga gahum nga nagamando sa kalibotan ngadto sa Armagedon, apan ang tema sa unang upat ka mga bersikulo mao ang gahum sa dragon nga girepresentahan sa Grecia ug ni Alejandro nga Bantugan.

Si Reagan nagsugod sa proseso sa walo ka mga presidente nga mitultol karon ngadto sa katapusan sa walo ka mga presidente. Ang ikawalong presidente magatindog sa larawan sa mananap ug magapatuman sa usa ka balaod sa Domingo sa Tinipong Bansa, samtang usab nagapasiugda ug usa ka kasabotan nga magahimo kaniya nga pangulo sa United Nations, nga niadtong gayud nga higayona mosulod sa usa ka tibuok-kalibotang relasyon tali sa simbahan ug estado ilalom sa dagway sa pagsulbad sa nagkadaghang pakiggubat sa radikal nga Islam.

Ang pagbalhin sa Estados Unidos, nga mao ang mananap sa yuta sa Pinadayag kapitulo trese, gikan sa pagkahimong ikaunom nga gingharian sa tagna sa Biblia ngadto sa ulo sa ikapitong gingharian sa tagna sa Biblia, samtang gipakatuman ang supak sa balaod nga relasyon uban sa ikawalong gingharian sa tagna sa Biblia, gihulagway gikan sa bersikulo uno nga nagtimaan sa 1989, pinaagi sa mga presidente nga nagdala ngadto sa balaod sa Domingo sa Estados Unidos, ug diha-diha dayon unya giila ang gamhanang hari nga motindog. Kana nga gamhanang hari mao si Trump nga nagkupot sa pagpugong ibabaw sa United Nations, nga iyang ginabungkag karon sa pag-andam sa daan sa iyang mga gipangayo.

Ikaduhang Linya

Ang bersikulo singko hangtod nuwebe nagrepresentar sa unang paghisgot ug sa matag-punto nga paghulagway sa gubat tali sa mga hari sa amihanan ug sa habagatan nga gigamit sa tibuok kapitulo

isip pangunang propetikong hulmahan. Ang bersikulo singko naglatid sa tema sa maong bahin.

Ug ang hari sa habagatan mahimong kusgan, ug ang usa sa iyang mga prinsipe; ug siya mahimong labi pang kusgan kay kaniya, ug makabaton ug pagbulot-an; ang iyang pagbulot-an mahimong usa ka dakung pagbulot-an. Daniel 11:5.

Si Ptolemy I Soter ug Seleucus I Nicator gihulagway niini nga bersikulo. Silang duha kabahin sa usa sa upat ka “Diadochi” (nagadugang og kahulogan nga manununod) sa gingharian ni Alexander. Si Seleucus mao ang nahaunang “hari sa amihanan” diha sa kapitulo onse, ug uyon sa pagano nga Roma, sa pagka-papal nga Roma, ug sa moderno nga Roma—si Seleucus natukod lamang ingon nga profetikanhong hari sa amihanan human sa tulo ka nag-unang mga kadaugan o mahukmanong mga hitabo: ang iyang pagbawi sa Babilonia niadtong 312 BC, ang Gubat sa Ipsus niadtong 301 BC, ug ang Gubat sa Corupedium niadtong 281 BC. Kini nga mga lihok mipildi sa iyang dagkong mga kaatbang, mipalapad sa iyang imperyo, ug nagpalig-on sa iyang paghari sa maong rehiyon.

Ang ikaduhang linya nagsugod pinaagi sa pag-ila sa mga hari sa amihanan ug habagatan nga gilain gikan sa bisan unsang uban sa mga sumusunod (Diadochi) sa nabahin nga gingharian ni Alexander. Nagsugod kini pinaagi sa pag-ila nga ang hari sa amihanan ginahatagan lamang og gahum human sa tulo ka mga pagpanakop. Unya sa kasaysayan sa pakigbisog alang sa paggahum nga mitungha human sa kamatayon ni Alexander diha sa mga bersikulo sa isang hangtod nuwebe, ilhon ang usa ka yugto nga matapos sa pagkapukan sa hari sa amihanan pinaagi sa hari sa habagatan. Mao kini ang nahaunang sa tulo ka higayon sa kapitulo onse nga ang hari sa habagatan modaug batok sa hari sa amihanan. Naghatag kini og tulo ka sulodnong mga saksi sulod sa kapitulo nga matin-aw nga nagapahimutang sa mga timailhan sa dalan sa kasaysayan nga modala ngadto sa usa ka hari sa habagatan nga mopildi sa usa ka hari sa amihanan.

Ug ang hari sa habagatan mahimong makusganon, ug ang usa sa iyang mga principe; ug siya mahimong labi pang makusganon kay kaniya, ug magbaton sa kagamhanan; ang iyang kagamhanan mahimong usa ka daku nga kagamhanan. Ug sa katapusan sa mga tuig sila maghiusa sa ilang kaugalingon; kay ang anak nga babaye sa hari sa habagatan moadto sa hari sa amihanan aron sa paghimo ug kasabutan: apan siya dili makapadayon sa gahum sa bukton; ni siya makabarog, ni ang iyang bukton: apan siya igatugyan, ug sila nga nagdala kaniya, ug siya nga nanganak kaniya, ug siya nga nagpalig-on kaniya niining mga panahona. Apan gikan sa usa ka sanga sa iyang mga gamut adunay usa nga motindog sa iyang dapit, nga moanhi uban ang usa ka kasundalohan, ug mosulod ngadto sa kuta sa hari sa amihanan, ug molihok batok kanila, ug magmadaugon: Ug dad-on usab niya nga mga bihag ngadto sa Egipto ang ilang mga dios, uban sa ilang mga principe, ug uban sa ilang bililhong mga sudlanan nga salapi ug bulawan; ug siya magapadayon ug labaw pang mga tuig kay sa hari sa amihanan. Busa ang hari sa habagatan mosulod sa iyang gingharian, ug mobalik ngadto sa iyang kaugalingong yuta. Daniel 11:5–9.

Ang makasaysayanong katumanan sa mga bersikulo naghatag sa sumbanan alang sa matagnaong katumanan sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman ka tuig nga pagmando sa pagkapapa nga giila diha sa mga bersikulo traynta’y uno hangtod kwarenta, ug sa matagnaong sumbanan alang sa katumanan sa bersikulo onse, nga unang natuman niadtong 217 BC sa Gubat sa Raphia. Kining

tulo ka mga saksi nagaila sa mga kinaiya sa Gubat sa Ukraine diin si Putin, ang katapusang hari sa habagatan, modaug batok sa puli nga kasundalohan sa papa nga hari sa amihanan.

Ang tema sa ikaduhang linya sa propetikong kasaysayan mao kon giunsa paghatag ang makamatayng samad sa pagkapapa niadtong 1798, sumala sa gihulagway sa mga bersikulo singko hangtod nuwebe ug sa gubat sa Raphia diha sa bersikulo onse. Ang hari sa habagatan, nga mao ang Ehipto, mao ang gahom sa dragon.

Anak sa tawo, ipaatubang ang imong nawong batok kang Paraon nga hari sa Ehipto, ug managna batok kaniya, ug batok sa tibuok Ehipto: Isulti, ug iingon, Mao kini ang giingon sa Ginoong Dios; Ania karon, ako batok kanimo, Paraon nga hari sa Ehipto, ang dako nga dragon nga nagahigda sa taliwala sa iyang mga suba, nga nagaingon, Ang akong suba iya ko gayud, ug ako mismo ang nagbuhat niini alang sa akong kaugalingon. Ezekiel 29:2, 3.

Ang tulo ka mga ilustrasyon sa hari sa habagatan nga nakadaug batok sa hari sa amihanan diha sa kapitulo onse nagkahiusa sa pag-ila sa kataposang pagkapukan sa hari sa amihanan diha sa bersikulo kwarentay-singko.

Ug itanom niya ang mga tolda sa iyang palasyo sa taliwala sa mga dagat, didto sa mahimayaong bukid nga balaan; apan moabot siya sa iyang katapusan, ug walay bisan kinsa nga motabang kaniya. Daniel 11:45.

Adunay tulo ka linya sa kapitulo onse nga naghulagway sa usa ka hari sa habagatan nga mopildi sa usa ka hari sa amihanan, apan sa dihang ang hari sa amihanan moabut sa iyang katapusan nga walay bisan kinsa nga motabang kaniya, dili kini dayon kaayo makita. Apan ang basahon sa Pinadayag nag-ila nga mao ang gahum sa dragon nga mopukan kaniya pinaagi sa pagkaon sa iyang unod ug pagsunog kaniya pinaagi sa kalayo. Sa dihang ang gahum sa dragon maila gikan sa basahon sa Pinadayag, atong makita ang mga hari, nga mao usab ang dragon ug mao usab ang hari sa habagatan, nga maoy mopukan sa hari sa amihanan diha sa bersikulo kwarenta'y singko. Tulo ka tuwirang mga saksi diha sa kapitulo nga silang tanan nagpamatuod sa ilang hingpit nga katumanan ingon sa girepresentahan pinaagi sa pagkadugtong sa mga basahon ni Daniel ug sa Pinadayag.

Ang modernong papal nga hari sa amihanan moabot sa iyang katapusan nga walay bisan kinsa nga motabang kaniya diha sa bersikulo kuwarenta'y singko, ug ang basahon sa Pinadayag nag-ila kon giunsa sa papal nga gahum pag-abot sa iyang katapusan pinaagi sa mga kamot sa gahum sa dragon.

Ug ang napulo ka mga sungay nga imong nakita diha sa mananap, kini maoy magadumot sa bigaon, ug magahimo kaniya nga biniyaan ug hubo, ug magakaon sa iyang unod, ug magasunog kaniya pinaagi sa kalayo. Kay gibutang sa Dios diha sa ilang mga kasingkasing ang pagtuman sa iyang kabubut-on, ug ang paghiusa sa usa ka hunahuna, ug ang paghatag sa ilang gingharian ngadto sa mananap, hangtud matuman ang mga pulong sa Dios. Pinadayag 17:16, 17.

Ang napulo ka mga hari mosunog pinaagi sa kalayo sa papal nga hari sa amihanan ug mokaon sa iyang unod. Ang mga hari sa kaulahiang mga adlaw mao ang gahom sa dragon.

“Ang mga hari ug mga magmamando ug mga gobernador nagpahamtang sa ilang kaugalingon sa timaan sa anticristo, ug gihulagway ingon nga ang dragon nga moadto sa pagpakiggubat batok sa mga balaan—batok niadtong nagabantay sa mga sugo sa Dios ug adunay pagtoo ni Jesus. Sa ilang pagdumot batok sa katawhan sa Dios, ilang gipadayag usab ang ilang kaugalingon nga sad-an sa pagpili kang Barabbas inay kang Cristo.” Testimonies to Ministers, 38.

Ang napulo ka mga hari mao ang gahum sa dragon, nga gihulagway usab pinaagi sa gingharian sa Gresya ug ni Alejandro. Kining mga hari mga hari sa habagatan, kay gihulagway sila ni Faraon nga hari sa Ehipto. Kaonon nila ang iyang unod, kay sila usab mao ang mga “iro” sa tagna nga gitawag sa Salmista nga “katilingban sa mga daotan.”

Kay ang mga iro naglibut kanako; ang katilingban sa mga daotan milibot kanako: gilagbasan nila ang akong mga kamot ug ang akong mga tiil. Akong maisip ang tanan kong mga bukog: sila nagtan-aw ug nagtutok kanako. Gibahinbahin nila ang akong mga bisti diha sa ilang kaugalingon, ug nagripa sila alang sa akong sapot. Mga Salmo 22:16–18.

Ang kapapahan mao ang hari sa amihanan sa bersikulo kwarenta’y singko, ug ang kapapahan girepresentar ni Jezebel sa iglesia sa Tiatira.

Bisan pa niini aduna akoy pipila ka mga butang batok kanimo, tungod kay gitugotan mo kana nga babaye nga si Jezebel, nga nagatawag sa iyang kaugalingon nga usa ka manalagna nga babaye, sa pagtudlo ug sa paghaylo sa akong mga ulipon sa pagpakighilawas ug sa pagkaon sa mga butang nga gihalad ngadto sa mga diosdios. Ug gihatagan ko siya ug panahon sa paghinulsol sa iyang pagpakighilawas; apan wala siya maghinulsol. Ania karon, ilabay ko siya ngadto sa higdaanan, ug kadtong nanapaw uban kaniya ngadto sa dakong kagul-anan, gawas kon sila maghinulsol sa ilang mga binuhatan. Pinadayag 2:20–22.

Natuman ang paghukom kang Jezebel sa dihang siya gikaon sa mga iro.

Ug mahitungod usab kang Jezebel misulti ang Ginoo, nga nagaingon, Ang mga iro mokaon kang Jezebel sa daplin sa kuta sa Jezreel. 1 Hari 21:23.

Ang mga iro mao ang pagano nga Roma, ang gahum sa dragon, kay ang pagano nga Roma mao ang naglansang kang Cristo sa krus.

“Diha sa mga pag-antus ni Cristo ibabaw sa krus natuman ang tagna. Mga siglo sa wala pa ang paglansang sa krus, ang Manluluwas daan nang nagpahibalo sa pagtratar nga Iyang pagaagoman. Miingon Siya, ‘Ang mga iro naglibot Kanako: ang katilingban sa mga daotan naglibot Kanako: ilang gipalagbas ang Akong mga kamot ug ang Akong mga tiil. Maisip Ko ang tanan Kong mga bukog: sila nagtan-aw ug nagtutok Kanako. Gibahin nila ang Akong mga bisti sa taliwala nila, ug nagripa sila alang sa Akong kupo.’ Salmo 22:16–18. Ang tagna mahitungod sa Iyang mga bisti natuman nga walay tambag o pagpanghilabot gikan sa mga higala o sa mga kaaway sa Gilansang sa Krus. Sa mga sundalo nga maoy nagbutang Kaniya ibabaw sa krus, gihatag ang Iyang mga sapot. Nadungog ni Cristo ang pakiglalis sa mga tawo samtang ilang gibahinbahin ang mga bisti sa taliwala nila. Ang Iyang kupo hinabol gikan sa ibabaw hangtod sa ubos nga walay tinahi, ug miingon sila, ‘Dili nato kini gision, kondili

pagripahan nato kini, kon kang kinsa kini mamaingon.”” The Desire of Ages, 746.

Ang napulo ka mga hari, nga mao ang mga iro, nga mao ang katilingban sa mga daotan, nga mao ang Gresya ug Egipto, mosunog usab sa bigaon pinaagi sa kalayo.

Ug ang anak nga babaye sa bisan kinsang pari, kon hugawan niya ang iyang kaugalingon pinaagi sa pagpakighilawas, ginahugawan niya ang iyang amahan: pagasunogon siya sa kalayo. Levitico 21:9.

Ang napulo ka mga hari magasunog sa bigaon pinaagi sa kalayo, kay siya nagaangkon nga usa ka babayeng pari apan siya usa ka bigaon.

Ug mahitabo niadtong adlaw, nga ang Tiro hikalimtan sulod sa kapitoan ka tuig, sumala sa mga adlaw sa usa ka hari: human sa kataposan sa kapitoan ka tuig ang Tiro magaawit ingon sa usa ka bigaon. Pagkuha ug alpa, libota ang siyudad, ikaw nga bigaon nga hinalimtan; paghimo ug matahum nga honi, pag-awit ug daghang mga awit, aron ikaw mahinumdoman. Ug mahitabo, human sa kataposan sa kapitoan ka tuig, nga ang Ginoo moduaw sa Tiro, ug siya mobalik sa iyang suhol, ug magapakighilawas uban sa tanang mga gingharian sa kalibotan sa ibabaw sa nawong sa yuta. Isaías 23:15–17.

Sa mga bersikulo singko hangtod nuebe, ug sa mga bersikulo traynta’y uno hangtod kuwarenta, atong makita ang pagpamatuod nga ang kapapahan moabot sa iyang katapusan pinaagi sa gahum sa dragon. Kini nga prinsipyo ginatuman usab karon sa Gubat sa Ukraine. Kining tulo ka mga saksi nagapahibalo kanato nga sa dihang ang hari sa amihanan moabot sa iyang katapusan nga walay bisan kinsa nga motabang kaniya diha sa bersikulo kuwarenta’y singko, ang dragon mokaon sa iyang unod ug mosunog kaniya pinaagi sa kalayo. Pinaagi sa tulo ka mga saksi, ang kadasig sa lihoc sa dragon maglakip sa usa ka nabungkag nga kasabotan.

Sa bersikulo singko hangtod nuebe, ang ikaduhang Gubat sa Sirya natapos pinaagi sa usa ka kasabotan niadtong 253 BC. Ang gubat nagsugod niadtong 260 BC, ug pito ka tuig sa sulod sa ikaduhang Gubat sa Sirya, natuman ang usa ka kasabotan sa kalinaw pinaagi sa paghatag sa hari sa habagatan sa usa ka anak nga babaye ngadto sa hari sa amihanan aron mapangasawa niya ang anak nga babaye sa hari sa habagatan ug mapahigayon ang kalinaw pinaagi sa pakigsaad sa kaminyoon. Pito ka tuig human sa kaminyoon, niadtong 246 BC, gisalikway sa hari sa amihanan ang pangasaw-onong gikan sa habagatan ug gipahiuli ang iyang unang asawa nga iyang gisalikway sa dihang gipangasawa niya ang prinsesa sa Ehipto. Ang hinungdan sa pagsulong sa hari sa habagatan batok sa gingharian sa amihanan ug sa pagbihag sa hari sa amihanan mao ang paglapas sa kasabotan.

Ang nabungkag nga kasabotan naghulagway sa nabungkag nga Treaty of Tolentino niadtong 1797, nga naghatag kang Napoleon sa hinungdan sa pagdakop sa papa niadtong 1798, maingon nga gibuhat ni Ptolemy kang Seleucus niadtong 246 BC. Sa dihang si Ptolemy III mibalik sa Ehipto gikan sa iyang kadaugan batok sa amihanang imperyong Seleucid ni Seleucus II, gidala niya pabalik ngadto sa Ehipto ang daghan kaayong mga bahandi, mao nga gihatagan siya sa mga Ehiptohanon sa titulo nga “Euergetes” (nga nagpasabot Benefactor) si Ptolemy III tungod sa pagpasig-uli niya sa ilang “mga dios nga nabihag” human sa daghang mga tuig.

Apan gikan sa usa ka sanga sa iyang mga gamot motindog ang usa diha sa iyang dapit, nga moanhi uban ang usa ka kasundalohan, ug mosulod sa kuta sa hari sa amihanan, ug molihok batok kanila, ug modaug: Ug magdala usab siya ug mga binihag ngadto sa Egipto sa ilang mga dios, uban sa ilang mga prinsipe, ug sa ilang hamili nga mga sudlanan nga salapi ug bulawan; ug magapadayon siya sa labi pang daghang mga tuig kay sa hari sa amihanan. Daniel 11:7, 8.

Sa dihang gibihag ni Napoleon ang papa niadtong 1798, iyang gikawat ang mga bahandi sa Vaticano ug gidala kini pabalik ngadto sa Pransiya, ingon sa gilarawan ni Ptolemy III, kinsa mikuha usab sa mga bahandi ug gidala si Seleucus II pabalik ngadto sa Ehipto, diin si Seleucus II namatay sa pagkahulog gikan sa usa ka kabayo. Kini naglarawan kang Napoleon nga nagtangtang sa pagka-papado gikan sa mananap niadtong 1798, ug sa kamatayon sa papa niadtong 1799. Ang pagka-papado sa Pinadayag 17 mao ang babaye nga nagsakay ibabaw sa mananap, ug ang kapildihan, pagkabihag, ug misunod nga kamatayon ni Seleucus pinaagi sa pagkahulog gikan sa usa ka kabayo, naglarawan kang Napoleon nga nagtangtang sa sibil nga awtoridad sa pagka-papado (nga girepresentar ingon nga usa ka mananap sa Pinadayag 17).

Busa gidala niya ako diha sa Espiritu ngadto sa kamingawan: ug nakita ko ang usa ka babaye nga naglingkod ibabaw sa usa ka mapula nga mapula nga mananap, nga napuno sa mga ngalan sa pagpasipala, nga may pito ka ulo ug napulo ka sungay. ... Ug ang manulonda miingon kanako, Ngano nga nahibulong ka? Isugilon ko kanimo ang tinago sa babaye, ug sa mananap nga nagdala kaniya, nga may pito ka ulo ug napulo ka sungay. ... Ug ang babaye nga imong nakita mao kadtong dakong siyudad, nga nagahari ibabaw sa mga hari sa yuta. Pinadayag 17:3, 7, 18.

Ang mga bersikulo singko hangtod nuebe nagpasundayag sa pakiggubat tali sa hari sa amihanan ug sa habagatan diha sa kapitulo onse. Ang bersikulo singko naghatag sa patik ngadto sa Roma isip hari sa amihanan, kay kini nagpaila nga ang hari sa amihanan makadaug sa tulo ka heyograpikal nga mga dapit sa dili pa kini maghari sa labing hataas nga paagi. Ang mga bersikulo naghatag sa propetikong estruktura nga naglatid sa usa ka yugto sa panahon diin ang hari sa amihanan nagmando apan moabot sa iyang katapusan. Mao gayud kini ang sukaranan ug saad sa kapitulo onse. Ang tema sa linya mao ang makamatay nga samad sa papang hari sa amihanan, o sumala sa bersikulo kap-atan ug lima nag-ingon, “siya moabot sa iyang katapusan, nga walay bisan kinsa nga motabang kaniya.” Kining kamatuoran mao ang karon nga kamatuoran sa katapusang mga adlaw.

Padayon kita sa sunod nga artikulo.